

בית הספר למוסמכים במינהל עסקים ע"ש ליאון רקנאטי

1233.2110 – מבוא למערכות בריאות Introduction to Health Administration

סמסטר א' תשפ"ב

קבוצה	יום בשבוע	שעות	תאריך בחינה	מרצים	דואר אלקטרוני	טלפונים
01	ד**	להלן	אין בחינה	ד"ר ספי מנדלוביץ' פרופ' גיל פייר ד"ר יואל אנגיל	mendlovic@szmc.org.il gilf@bezeqint.net yoela@tlvmc.gov.il	052-4266102 03-6974233/1 054-4662007

* לפי התאריכים המופיעים בהמשך

שעת קבלה – ימי ד' בשעה 13:00 בתיאום מראש

היקף הלימודים

היקף הי"ס לקורס : 1

ECTS 4 = 1 י"ס – European Credit Transfer and Accumulation System (ECTS), ערך הניקוד של הקורס במוסדות להשכלה גבוהה בעולם שהינם חלק מ"תהליך בולוניה"

מטרת הקורס

קורס זה הינו קורס מבוא משותף לסטודנטים לתואר ולעמיתי תוכנית "ענבר" שאינם לומדים לתואר ומטרתו להציג לסטודנטים את התפיסות המרכזיות ואת האתגרים המרכזיים הקשורים בעיצוב ובניהול מערכות בריאות בעולם באופן כללי ובארץ בפרט, להכיר להם את מערכת הבריאות בישראל, ולאפשר הבנה מעמיקה של העקרונות על פיהם פועלת המערכת. דגש מיוחד יינתן להבנה של בעיותיה המרכזיות של המערכת בישראל וזאת תוך מתן כלים לניתוח ביקורתי שלה, של בעיותיה ושל כיווני פתרון אפשריים. הקורס נועד להקנות בסיס אינטגרטיבי ללימוד מתקדם של נושאים שונים בהמשך הלימודים לתואר ובמהלך תוכנית "ענבר" לעמיתי התוכנית

תפוקות למידה

עם סיום הקורס יוכלו הלומדים בקורס:

1. להבין מהם האתגרים המשותפים העומדים בפני מערכות בריאות בעת הזו וכיצד כיצד מתמודדות איתם מערכות בריאות שונות בעולם
2. להכיר את מערכת הבריאות בישראל – כיצד היא התפתחה, כיצד היא בנויה, מיהם השחקנים העיקריים במערכת ומהם יחסי הגומלין ביניהם, מהם החוקים המסדירים את פעילות המערכת ואילו תפיסות עולם וערכיים הם מייצגים, אילו שינויים עברה המערכת בעשורים האחרונים ומהם האתגרים העומדים בפניה כיום
3. לנתח את הבעיות המרכזיות במערכת, לזהות את המגמות העכשוויות ולדון בפתרונות האפשריים

הערכת הסטודנטים בקורס והרכב הציון

אחוז	מטלה	תאריך	הערות
80%	עבודה מסכמת	להגשה ב-09/03/2022	העבודה תיעשה בקבוצות של עד 6 סטודנטים בקבוצה ותכלול מצגת ועבודה כתובה בהיקף של עד 10 עמודים.
20%	הצגת מטלות בכיתה	לפי הלוח המצורף	העבודות תוצגנה בקבוצות

* עפ"י תקנון האוניברסיטה תלמיד חייב להיות נוכח בכל השיעורים (סעיף 5)
 * תלמיד הנעדר משיעור המחייב השתתפות פעילה או שלא השתתף באורח פעיל, רשאי המורה להודיע למזכירות כי יש למחוק את שמו מרשימת המשתתפים (התלמיד יחויב בתשלום בגין קורס זה)

פירוט המטלות בקורס

נוכחות חובה
 השתתפות בדיונים בכתה והצגת מצגות כמפורט
 הגשת עבודה מסכמת (העבודה תיעשה בקבוצות)
 הצגת העבודה המסכמת בכיתה

כל אי עמידה צפויה במטלות הקורס מחייבת הודעה מראש ואישור של המרצים

הערכת הקורס ע"י הסטודנטים

בסיומו של הקורס הסטודנטים ישתתפו בסקר הוראה על מנת להסיק מסקנות לטובת צרכי הסטודנטים והאוניברסיטה

אתר הקורס

ב-Moodle. לתלמידי ענבר החיצוניים תינתן גישה לאתר חלופי.

שיעור	תאריך	נושאים	הערות
1	8/12/21 12:45-08:15 שיעור כפול	<p><u>מערכת הבריאות בישראל – נושאים על הפרק</u></p> <p>8:30-8:15 הצגת הקורס</p> <p>9:45-8:30 ראיונות עם בעלי תפקידים מרכזיים</p> <p>10:00-9:45 הפסקה</p> <p>11:00-10:15 הרצאת אורח: לקחי ההתמודדות עם משבר הקורונה</p> <p>12:30-11:00 עבודה בקבוצות – "השפעות הקורונה על המערכת שלי"</p> <p>12:45-12:30 סיכום השיעור וציפיות להמשך</p>	<p>חומר רקע (רשות): צפייה בהרצאות מושב הפתיחה של כנס ים המלח 2020</p>
2	15/12/21 10:15-12:45	<p>11:15-10:15 מאפיינים של עולם הבריאות ושל מערכות בריאות בראשית המאה ה-21.</p> <p>11:30-11:15 הפסקה</p> <p>12:45-11:30 התפתחות מערכת הבריאות בישראל – מתקופת חידוש ההתיישבות ועד כינון חוק ביטוח בריאות ממלכתי.</p>	<p><u>מטלה לאחר השיעור:</u> האזנה לפרק מערכת הבריאות בפודקאסט חיות כיס</p>
3	22/12/21 08:15-12:45 שיעור כפול	<p>09:15-08:15 מערכת הבריאות בישראל – מבט על</p> <p>10:30-09:15 חוק ביטוח בריאות ממלכתי</p> <p>10:45-10:30 הפסקה</p> <p>12:45-10:45 פאנל: שחקנים שונים במערכת הבריאות בישראל ויחסי הגומלין ביניהם.</p>	<p><u>מטלה מקדימה:</u> קריאה מונחית של חוק ביטוח בריאות ממלכתי ופרק המבוא של ספר כנס ים המלח ה-19</p>

	<p>11:30-10:15 כלכלת הבריאות בישראל – חלק א' 11:45-11:30 הפסקה 12:45-11:45 כלכלת הבריאות בישראל – חלק ב'</p>	<p>29/12/21 10:15-12:45</p>	<p>4</p>
	<p>09:15-08:15 חוק הקאפ 10:45-09:15 עבודה בקבוצות. 11:00-10:45 הפסקה 12:30-11:00 פאנל: כלכלת בריאות בראי התקציב והסכם הרופאים.</p>	<p>05/01/22 08:15-12:45 שיעור כפול</p>	<p>5</p>
	<p><u>רפורמות ומשברים בשנים האחרונות:</u> 10:45-10:15 – רפורמות מרכזיות במערכת הבריאות בשנים האחרונות. 11:00-10:45 – הרפורמה בבריאות הנפש. 11:15-11:00 הפסקה 11:45-11:15 המשבר בגריאטריה. 12:45-11:45 – פאנל בנושא רפואה לאוכלוסיות קצה</p>	<p>12/01/22 10:15-12:45</p>	<p>6</p>

	<p>09:30-08:15 פאנל: אתגרי מערכת הבריאות.</p> <p>09:45-09:30 הפסקה</p> <p>10:45-09:45 עבודה בקבוצות.</p> <p>12:00-10:45 הצגת עבודת הקבוצות.</p> <p>12:45-12:00 סיכום הקורס והנחיות לעבודה המסכמת</p>	<p>19/01/22 08:15-12:45</p> <p>שיעור כפול</p>	7
	<p>הצגת העבודות המסכמות ע"י הסטודנטים</p>	<p>09/03/22 08:15-12:45</p> <p>שיעור כפול</p>	8

בן-נון, ג'. ברלוביץ, י'. שני, מ'. (2020). מערכת הבריאות בישראל. עם עובד, מהדורה שלישית

גמזו, ר. (2020). כנס יום-המלח ה-19 – 25 שנה לחוק ביטוח בריאות ממלכתי: התאמות ואתגרים לעשור הבא. המכון הלאומי לחקר שירותי הבריאות ומדיניות הבריאות <http://israelhpr.org.il/wp-content/uploads/2020/05/content/uploads>

שוורץ-אילן, ד'. שוורץ, ש'. גרוס, ר'. (2006). התפתחות מערכת ביטוחי הבריאות בישראל – החוק, המבנה והעקרונות, בתוך: גבי בן-נון, ג'. גור, ע'. עשור לחוק ביטוח בריאות ממלכתי, המכון הלאומי לחקר שירותי הבריאות ומדיניות הבריאות, עמ' 315-339.

ברמלי-גרינברג, ש'. גרוס, ר'. (2006). שוק ביטוחי הבריאות הפרטיים: דיון בסוגיות מדיניות, בתוך: בן-נון, ג'. גור, ע'. עשור לחוק ביטוח בריאות ממלכתי. המכון הלאומי לחקר שירותי הבריאות ומדיניות הבריאות, עמ' 340-375.

בן-נון, ג'. מגנזי, ר'. (2010). היבטים כלכליים וחברתיים במערכת הבריאות בישראל. הוצאה עצמית.

אסיסקוביץ, ש. (2011) לחיים יש מחיר – הכלכלה הפוליטית של רפורמת חוק ביטוח בריאות ממלכתי בישראל, הוצאת מאגנס.

Johnson JA, Stoskopf CH, Shi L. (2017) Comparative Health Systems – Global perspectives. Jones and Bartlett Learning; 2nd edition.

Fried BJ, Gaydos LM. (2012) World Health Systems: Challenges and Perspectives. Health Administration Press; 2nd edition.

Britnell M. (2015) In Search of the Perfect Health System. Palgrave Macmillan; 1st edition.

Emanuel EJ (2020) Which Country Has the World's Best Health Care? PublicAffairs; 1st edition

- תיעשה בקבוצות של עד 6 סטודנטים, ותוצג בפני הכיתה במפגש האחרון בקורס.
- הקבוצה תבחר באחד האתגרים המשמעותיים עימם מתמודדת מערכת הבריאות בישראל כיום, תנתח אותו, תציג ספרות עדכנית המתייחסת לאתגר, ותציע דרכים להתמודד עמו (בין השאר: שינוי מדיניות, שינויים מבניים, שינוי המבנה או האופן בו מסופקים השירותים, שינוי בחלוקת הקצאת המשאבים ו/או באופן הקצאתם, שינוי דרך התחשבות או אופן התימרוץ ועוד ועוד).
- אתגרים אפשריים לדוגמא:
 - הזדקנות האוכלוסייה
 - אי-שוויון בבריאות בישראל
 - ההוצאה על בריאות בישראל והגירעונות במערכת
 - בחירת בי"ח ומנתח
 - התמהיל הפרטי/ציבורי (במימון/באספקה)
 - בי"ח עתידי
 - מוקדי אי יעילות במערכת הישראלית
 - מבנה הביטוח הרפואי בישראל/כפל ביטוח
 - קידום חדשנות/דיגיטציה במערכת הבריאות בישראל
 - המשך ההתמודדות עם משבר הקורונה ומוכנות להתפרצויות נוספות של מגיפות
 - מוכנות למצבי חירום/מצבי קיצון
- בניתוח האתגר יש לדון ב:
 - רקע היסטורי והסבר להתפתחות האתגר
 - הגדרת הבעיה/האתגר ותיאור המצב הקיים
 - המצב בעולם
 - ספרות עדכנית
 - בעלי עניין והאינטרסים שלהם בהתייחס לאתגר
 - כיוונים להתמודד עם האתגר - מהם היתרונות/חוזקות והחסרונות/חולשות של כל כיוון
 - מהם המכשולים העיקריים עליהם יש להתגבר בכדי להתמודד עם האתגר
- כתיבת העבודה תיעשה בפורמט האקדמי המקובל.